

Výroční zpráva o činnosti České konference rektorů za rok 2009

Výroční zpráva, jejíž návrh na základě dílčích zpráv místopředsedů České konference rektorů (ČKR) předložil předseda ČKR Prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., LL.M., byla Plénem ČKR na jeho 104. zasedání (Výroční shromáždění ČKR) projednána a schválena (Ústí nad Labem, 18. února 2010).

Tato zpráva podává přehled hlavních činností, kterým se ČKR jako orgán reprezentace vysokých škol věnovala v roce 2009. Členěna je do pěti částí, odpovídajících kompetencím jednotlivých místopředsedů. Předsednictvo ČKR, které má dvouleté funkční období vždy od 1. srpna do 31. července, pracovalo od 1. ledna do 31. července 2009 ve složení J. Hron (předseda), V. Cejpek (místopředseda pro oblast vzdělávání), P. Fiala (místopředseda pro oblast tvůrčích činností), V. Havlíček (místopředseda pro záležitosti ekonomické a sociální), V. Hampl (místopředseda pro vnější záležitosti), L. Chaloupka (místopředseda pro záležitosti legislativní a organizační); od 1. srpna do 31. prosince 2009 ve složení P. Fiala (předseda), V. Večerek (místopředseda pro oblast vzdělávání), V. Hampl (místopředseda pro oblast tvůrčích činností), V. Havlíček (místopředseda pro záležitosti ekonomické a sociální), J. Málek (místopředseda pro vnější záležitosti), L. Chaloupka (místopředseda pro záležitosti legislativní a organizační). Administrativní a koordinační záležitosti zajišťovala Kancelář ČKR vedená tajemnicí ČKR M. Fojtíkovou.

Plénem ČKR zasedalo v roce 2009 pětkrát, Předsednictvo ČKR sedmkrát, vždy podle předem připraveného programu. Programy jednání všech zasedání a usnesení, která na nich byla přijata, jsou dosažitelná na webu ČKR na internetové adrese <http://crc.muni.cz>.

Přehled zasedání Pléna ČKR v roce 2009:

- 99. zasedání Pléna ČKR, Výroční shromáždění ČKR, 19.-20.2.2009, Západočeská univerzita v Plzni, Plzeň;
- 100. zasedání Pléna ČKR, 16.4.2009, Evropský polytechnický institut, s.r.o., Uherské Hradiště;
- 101. zasedání Pléna ČKR, 11.6.2009, Ostravská univerzita v Ostravě, Čeladná;
- 102. zasedání Pléna ČKR, 10.9.2009, Vysoká škola obchodní v Praze, o.p.s., Praha;
- 103. zasedání Pléna ČKR, 3.12.2009, Policejní akademie ČR v Praze, Praha.

Přehled zasedání Předsednictva ČKR v roce 2009:

- 88. zasedání Předsednictva ČKR, 18.2.2009, Česká zemědělská univerzita v Praze, Kostelec nad Černými lesy;
- 89. zasedání Předsednictva ČKR, 5.6.2009, Česká zemědělská univerzita v Praze, Praha;
- 90. zasedání Předsednictva ČKR, 9.7.2009, Univerzita Karlova v Praze, Praha;
- 91. zasedání Předsednictva ČKR, 3.9.2009, Univerzita Karlova v Praze, Praha;
- 92. zasedání Předsednictva ČKR, 21.10.2009, Univerzita Pardubice, Pardubice;
- 93. zasedání Předsednictva ČKR, 13.11.2009, Univerzita Jana Amose Komenského Praha, s.r.o., Praha;
- 94. zasedání Předsednictva ČKR, 11.12.2009, České vysoké učení technické v Praze, Praha.

Oblast vzdělávání

V roce 2009 se ČKR zabývala několika oblastmi týkajícími se vzdělávání na vysokých školách České republiky.

V oblasti zajišťování kvality vzdělávání na vysokých školách se ČKR účastnila aktivit souvisejících s činností Akreditační komise. Zejména se podílela prostřednictvím svého zástupce na hodnocení Akreditační komise v rámci vnějšího posuzování postupů v České republice pro zajišťování kvality v evropském vysokoškolském prostoru, kde byla zastoupena v čtrnáctičlenném hodnotícím grémiu, a dále se v průběhu tohoto posuzování účastnila setkání s tímto grémiem. ČKR se podílela také na změnách ve složení Akreditační komise. Na žádost MŠMT předložila nominaci na nové členy Akreditační komise na místo těch, kterým již vypršel mandát. ČKR se pravidelně účastnila také jednání Akreditační komise s cílem zajistit dostatečnou informovanost o postupech Akreditační komise a předávání informací Plénu ČKR.

V zájmu udržení kvality vysokého školství ČR se ČKR zabývala aktuální problematikou na Fakultě právnické Západočeské univerzity v Plzni. ČKR požádala o věcné informace rektora Západočeské univerzity v Plzni, předsedkyni Akreditační komise a přijala stanovisko pro podporu řešení tohoto případu.

V rámci probíhajících úvah o reformě terciárního vzdělávání se ČKR zabývala náměty vyplývajícími z přípravy nového zákona o terciárním vzdělávání vznikajícího na MŠMT. Byla nominována pracovní skupina ČKR pro reformu terciárního vzdělávání, s cílem zahájit spolupráci zejména s Radou vysokých škol. Byl nominován zástupce ČKR do řídicího výboru projektu Národního kvalifikačního rámce terciárního vzdělávání (Q-Ram), připravujícího některé podklady pro připravovanou reformu.

ČKR připomínkovala také Zprávu o plnění Implementačního plánu Strategie celoživotního učení za rok 2009 pro MŠMT, kde požádala o užší spolupráci mezi MŠMT a ČKR týkající se přípravy nového zákona o terciárním vzdělávání.

V oblasti vzdělávání se v rámci ČKR stalo významnou skutečností společné slavnostní zahajování akademického roku všemi vysokými školami. Pro akademický rok 2009/2010 se tento významný akademický obřad uskutečnil na VŠB – Technické univerzitě Ostrava.

Na Plénu i v Předsednictvu ČKR v průběhu roku 2009 byly projednávány některé další problematiky ovlivňující vzdělávání na vysokých školách, zejména oblast hodnocení výsledků vědy, výzkumu a inovací na vysokých školách, rozpočet vysokých škol, mezinárodní mobility a další.

Oblast tvůrčích činností

Oblast tvůrčích činností vysokých škol a podmínky, které pro ně určuje státní politika výzkumu, vývoje a inovací – jak v rovině obecné koncepce a ideových směrů, tak v podobě konkrétních nástrojů, především legislativních a finančních – patřily i v roce 2009 z pochopitelných důvodů mezi prioritní oblasti působnosti ČKR.

ČKR především aktivně pokračovala v debatě o konkrétní realizaci Reformy systému výzkumu, vývoje a inovací, která po schválení novely zákona 130/2002 Sb. nabyla účinnosti

1. července 2009 (ČKR se samozřejmě aktivně účastnila i závěrečné fáze debaty předcházející definitivnímu přijetí novely na jaře 2009). ČKR opakovaně vyjádřila jednoznačnou podporu principu veřejného financování výzkumných institucí se zásadním ohledem na kvantitativní a kvalitativní parametry jejich výkonu v oblasti vědy, výzkumu a vývoje. ČKR přitom konzistentně zdůrazňovala potřebu dopracovat metodiku hodnocení výsledků výzkumu, vývoje a inovací tak, aby i v humanitních oborech na jedné straně a v oblasti inovačního transferu na druhé straně odrážela nejen kvantitu výstupů, ale i jejich kvalitu. ČKR proto uplatnila zásadní připomínky k návrhu metodiky hodnocení výsledků výzkumu, vývoje a inovací, jež byly vedeny zájmem o eliminaci schematických postupů při hodnocení. ČKR opakovaně poukazovala na nutnost respektování oborových specifík při vytváření prostředí stimulačního kvalitu a excelenci tvůrčích činností.

Představitelé ČKR byli významnými a aktivními účastníky jednání u kulatého stolu, iniciované premiérem J. Fischerem během druhé poloviny roku 2009. Při těchto jednáních argumentovali ve prospěch zjednodušení, zpřehlednění a zrovnoprávnění systému veřejné podpory výzkumných institucí, ve prospěch zásadního podílu doložitelných výsledků a jejich kvality v kritériích financování, a ve prospěch potřeby veřejné podpory základního výzkumu (včetně humanitních oborů), která nesmí být ohrožována – byť dobře míněnými – snahami o navýšení podpory inovačního transferu.

V souvislosti s reformou výzkumu a vývoje se ČKR též aktivně zabývala pravidly pro poskytování účelové podpory na specifický vysokoškolský výzkum podle novelizovaného zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací.

V závěru roku vyslovila ČKR nesouhlas s poslaneckým návrhem novely zákona 130/2002 Sb., kterou by se zrušila („jarní“ novelou zavedená a předem vyjednaná) povinnost RVVI rozdělovat institucionální prostředky se zásadním ohledem na doložitelné výsledky.

V roce 2009 se podařilo dosáhnout dalšího posílení zastoupení akademické komunity v orgánech a strukturách ovlivňujících tvůrčí činnosti na vysokých školách. Od března 2009, kdy byl jmenován člen RVV pro oblast lékařského výzkumu (a současně předseda Bioetické komise RVV), stoupl počet osob z vedení vysokých škol v RVV (od července RVVI) na 4 (3 rektori a 1 děkan lékařské fakulty). ČKR dále navrhla kandidáty do Předsednictva Technologické agentury ČR, do Vědecké rady Grantové agentury ČR a do Výzkumné rady Technologické agentury ČR. ČKR tradičně poskytovala své odborníky do řady pracovních skupin a komisí pracujících na jednotlivých aspektech vědní politiky v ČR (např. Rada Národního programu výzkumu I nebo Rada pro Program bezpečnostního výzkumu ČR v letech 2010-2015) a připomínkovala příslušné materiály (např. Národní politika výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2009-2015).

ČKR se tradičně účastnila i na formování evropské politiky výzkumu a vývoje. Např. zástupci ČKR se účastnili práce European Platform of Universities engaged in Energy/Energy Technology Research či Research Policy Working Group Evropské univerzitní asociace (EUA).

Záležitosti ekonomické a sociální

Hlavní aktivitou Předsednictva ČKR v ekonomické oblasti bylo jednak řešení aktuálních otázek realizace rozpočtu roku 2009, jednak řešení přípravy kapitoly státního rozpočtu pro financování veřejných vysokých škol na rok 2010.

Dne 3.2.2009 jménem Předsednictva ČKR zaslali předseda ČKR J. Hron a místopředseda ČKR pro záležitosti ekonomické a sociální V. Havlíček dopis ministru školství, mládeže a tělovýchovy O. Liškovi. V dopise se mj. konstatuje, že Předsednictvo ČKR považuje za nepřijatelné jakékoli další redukce prostředků pro podporu vysokých škol a vědy, výzkumu a inovací a že rovněž předpokládá, že částky cca 600 mil. Kč uspořené na spolufinancování výzkumných projektů EU, která byla na prosincovém zasedání Reprezentativní komise přislíbena na dofinancování specifického výzkumu a investičních programů veřejných vysokých škol, se úsporná opatření podle usnesení Vlády ČR č. 122 ze dne 26.1.2009 nedotknou. Na tento dopis nedostala ČKR žádnou odpověď a uvedené prostředky uspořené v roce 2008 v kapitole výzkumu byly v rámci úsporných opatření vráceny do státního rozpočtu.

Dne 6.5.2009 zasedala Reprezentativní komise pro rozpis rozpočtu veřejných vysokých škol, kde náměstek ministryně školství, mládeže a tělovýchovy pro výzkum a vysoké školství V. Růžička předložil Střednědobý výhled na léta 2010 a 2011 a Zásady rozpočtu vysokých škol na rok 2010 mimo programy reprodukce majetku. Uvedl, že podklady, které byly pro toto jednání rozeslány, vycházejí z údajů střednědobého výhledu v Kapitolačním sešitu kapitoly státního rozpočtu 333-MŠMT, který byl vydán v září 2008, neboť novější údaje nejsou k dispozici. Náměstek dále komentoval návrhy uvedené v podkladu a zdůraznil především záměr zvýšit pro rok 2010 podíl ukazatele B2 – bonifikace za absolventy a zavést kritéria pro nový „kvalitativní“ ukazatel. Podíl normativní části na rozdělení finančních zdrojů do rozpočtových okruhů ale zůstane na 80 % jako v minulých letech. Ostatní rozpočtové okruhy zůstanou rovněž v podstatě na úrovni roku 2009 bez významnějších změn.

Předsednictvo ČKR vyjádřilo nesouhlas s tím, že ačkoli počet studentů veřejných vysokých škol od roku 1999 až do současnosti trvale narůstal (ročně průměrně o 6,6 %), příspěvek na vzdělávací činnost veřejných vysokých škol stagnuje a podle výhledu Ministerstva financí ze září 2008 by mělo v roce 2010 dokonce dojít k poklesu nominální hodnoty o 4 %.

Dne 8.6.2009 bylo vydáno Prohlášení Předsednictva ČKR k přípravě rozpočtu na rok 2010, které bylo zasláno předsedovi Vlády ČR, ministryni školství, mládeže a tělovýchovy, ministru financí a místopředsedům Rady pro výzkum a vývoj.

9.7.2009 proběhlo pracovní setkání Předsednictva ČKR s předsedou Vlády ČR J. Fischerem a s ministryní školství, mládeže a tělovýchovy M. Kopicovou. Z původně plánovaného hodinového jednání bylo jednání trvající půldruhé hodiny. Jednání se zúčastnil i ředitel Odborného útvaru poradců předsedy Vlády ČR M. Frankl a 1. náměstkyně ministryně školství, mládeže a tělovýchovy E. Bartoňová. Výsledkem jednání byl příslib ze strany předsedy Vlády ČR, že se nejprve spolu s ministryní školství, mládeže a tělovýchovy pokusí hledat rezervy na MŠMT, a pokud se nenajde dostatečná částka na dofinancování přijatých studentů a na zmírnění současného poklesu příspěvku, bude zvažovat možnost, jak kompenzovat tento deficit z jiných zdrojů, neboť si je vědom oprávněnosti požadavku ČKR.

Úsporná opatření vlády z července 2009 způsobila další redukci o 5 %, což by v praxi znamenalo pokles investičních výdajů vysokých škol oproti roku 2007 o 25 % a pokles nominálních provozních výdajů na jednoho studenta o 14 %. Po zvážení dopadu kumulované inflace za poslední 3 roky, která činí celkem cca 13 %, by podle návrhu rozpočtu z počátku září 2009 dosáhl reálný pokles investičních výdajů veřejných vysokých škol pro rok 2010 v porovnání s rokem 2007 téměř 40 % a u výdajů na jednoho studenta téměř 30 %. Uvedená čísla představující fatální nebezpečí pro kvalitu studia na vysokých školách v ČR a jejich existenci vyvola-

la příslib premiéra o navýšení rozpočtu pro vysoké školy o 1 mld. Kč. Uvedený pokles financování by se po této korekci snížil na 22 %.

V týdnu od 17.8.2009 jednal předseda ČKR několikrát s ministryní školství, mládeže a tělovýchovy ve věci nové schůzky s premiérem a posunu v hledání finančních prostředků .

21.8.2009 byli předseda ČKR rektor P. Fiala a místopředseda ČKR pro vnější záležitosti rektor J. Málek pozváni premiérem na neformální jednání o financování vědy. Po jeho skončení jednali za přítomnosti ministryně školství, mládeže a tělovýchovy znovu o financování veřejných vysokých škol s tím, že vláda bude mít do konce srpna 2009 jasno, z jakých prostředků a v jaké výši bude možno deficit ve financování veřejných vysokých škol snížit.

Dne 3.9.2009 svolala ministryně školství, mládeže a tělovýchovy na základě mimořádných jednání vlády ČR poradou s rektory veřejných vysokých škol ČR. Hlavním tématem porady byl rozpočet veřejných vysokých škol na rok 2010. Kromě ministryně školství, mládeže a tělovýchovy vystoupili na poradě i její spolupracovníci z MŠMT, včetně náměstka pro výzkum a vysoké školství V. Růžičky, s dalšími aktuálními tématy.

Na zářijovém jednání Pléna ČKR pak premiér přislíbil navýšení rozpočtu veřejných vysokých škol o 1 mld. Kč. Rozpočet veřejných vysokých škol byl vládou skutečně navýšen, ale v rámci následných plošných úspor pro snížení deficitu státního rozpočtu byl opět o 1 mld. Kč snížen.

22.9.2009 se konalo v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR na pozvání poslankyně (KDU-ČSL) M. Šojdové jednání u kulatého stolu o financování vědy v ČR za účasti 3 místopředsedů ČKR, rektorů V. Hampla, V. Havlíčka a J. Málka.

Před zasedáním Reprezentativní komise pro rozpis rozpočtu veřejných vysokých škol, které se konalo 17.12.2009, se sešla ministryně školství, mládeže a tělovýchovy s Předsednictvem ČKR a oznámila, že navýšení o 1 mld. Kč se podařilo vyjednat s premiérem a s ministrem financí E. Janotou, a proto na následném zasedání Reprezentativní komise byl projednán návrh rozpisu prostředků na vzdělávací činnost s předpokladem slíbeného navýšení. Tento rozpis byl z MŠMT jako nezávazná informace distribuován 23.12.2009.

Vzhledem k tomu, že se strany Ministerstva financí nebylo slíbené navýšení písemně potvrzeno, rozeslalo MŠMT 26.1.2010 rozpočet vysokých škol na rok 2010 a nová Pravidla pro poskytování příspěvků a dotací veřejným vysokým školám. Rozpočet byl sestaven na základě údajů zákona o státním rozpočtu na rok 2010, tzn., že nezahrnoval avizovanou 1 mld. Kč, s poznámkou, že uvedené navýšení musí být ještě schváleno Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR. Poté proběhla další jednání předsedy ČKR a místopředsedy ČKR pro záležitosti ekonomické a sociální s ministryní školství, mládeže a tělovýchovy a její 1. náměstkyní, při nichž byli zástupci ČKR ubezpečeni, že navýšení rozpočtu veřejných vysokých škol o 800 mil. Kč bylo schváleno s konečnou platností vládou (snížení o 200 mil. Kč je kompenzací za další úsporné opatření vlády na snížení mezd státních zaměstnanců). Na poslední schůzi Reprezentativní komise dne 10.2.2010 sdělil pak náměstek ministryně školství, mládeže a tělovýchovy pro výzkum a vysoké školství, že navýšení rozpočtu veřejných vysokých škol o 800 mil. Kč je prakticky zajištěno a po podpisu ministra financí bude neprodleně definitivní rozpis příspěvku na vzdělávací činnost veřejným vysokým školám zaslán.

Vnější záležitosti

Aktivity spadající do oblasti vnějších záležitostí ČKR v roce 2009 lze ve stručnosti shrnout ve formě následujících bodů:

Zasedání Rady Evropské univerzitní asociace (EUA Council). Brusel, 14.-15.1.2009.

Za ČKR se zasedání zúčastnili místopředseda ČKR pro vnější záležitosti rektor V. Hampl a tajemnice ČKR M. Fojtíková.

University Classification Seminar, Praha 13.2.2009.

Seminář byl pořádán primárně pro členy Bologna Follow-Up Group. Za ČKR byli účastí pověřeni tři rektori, členové ČKR: L. Dvořák, UP Olomouc, V. Havlíček, ČVUT Praha, místopředseda ČKR pro záležitosti ekonomické a sociální, M. Žák, VŠEM, s.r.o.

Zasedání Výboru pro vědu a vysoké školství při Radě Evropy. Štrasburk, 5.-6.3.2009.

Za ČKR se zasedání zúčastnil rektor VŠCHT Praha J. Koubek.

Zasedání Rady Evropské univerzitní asociace, Praha 18.3.2009.

Za ČKR se zasedání zúčastnili místopředseda ČKR pro vnější záležitosti rektor V. Hampl a tajemnice ČKR M. Fojtíková.

5. Konvence Evropské univerzitní asociace. Praha, 18.-21.3.2009.

V programu mimořádně úspěšné konference EUA, jejíž hostitelkou byla Univerzita Karlova v Praze, byla ČKR zastoupena aktivním vystoupením dvou rektorů – V. Hampla (plenární jednání, Open Forum 2) a J. Málka (pracovní skupina, Open Forum 3).

Výměnný program pro evropské vědce – spolupráce Švýcarska s novými zeměmi EU. Praha, 21.3.2009.

Podrobná informace byla podána na 5. Konvenci EUA v Praze 21.3.2009 jako součást tzv. Open Forum 3. Jedná se o společnou aktivitu Švýcarské konference rektorů a ČKR. Za ČKR v programu vystoupil s prezentací rektor Univerzity Pardubice J. Málek. ČKR (garant místopředseda ČKR pro vnější záležitosti rektor V. Hampl) povede se Švýcarskou konferencí rektorů další jednání.

Initial Meeting to discuss the establishment of a European Platform of Universities in Energy/Energy Technology Research. Brusel 30.3.2009.

Za ČKR, resp. za ČR se jednání zúčastnil rektor V. Havlíček, který je tzv. speaker for national university-based expertise delegovaný ČKR.

Mimořádné zasedání Rady Evropské univerzitní asociace. Brusel, 3.4.2009.

Za ČKR se jednání zúčastnili místopředseda ČKR pro vnější záležitosti rektor V. Hampl a tajemnice ČKR M. Fojtíková.

Ministerial Conference of the Bologna Process. Leuven 28.-29.4.2009.

Za ČKR se konference zúčastnil místopředseda ČKR pro vnější záležitosti rektor V. Hampl.

XV. valné shromáždění Učené společnosti ČR. Praha, 18. 5. 2009.

Zastupováním ČKR pověřil předseda ČKR místopředsedu ČKR pro záležitosti ekonomické a sociální rektora V. Havlíčka, který vystoupil se svým příspěvkem v rámci projevů hostů a

také se zúčastnil podvečerního přátelského setkání ve vile Lanna na pozvání předsedkyně Učené společnosti ČR.

Konference „UNESCO Forum on Higher Education in the Europe Region: Access, Values, Quality and Competitiveness“. Bukurešť, 21.-24.5.2009.

Za ČR se konference zúčastnil rektor J. Koubek.

Zasedání vrchních ředitelů pro vysokoškolské vzdělávání a předsedů Konferencí rektorů. Praha, 8.-9.6.2009.

Zastupováním v předsedání části jednání pověřil předseda ČR místopředsedu ČR pro oblast vzdělávání rektora V. Cejka.

244. zasedání Rady pro výzkum a vývoj, Praha 12.6.2009.

- Schválení vypořádání mezirezortního připomínkového řízení k návrhu výdajů státního rozpočtu VaVaI pro rok 2010 a střednědobého výhledu na roky 2011-2012.
- Vypořádání mezirezortního připomínkového řízení k Metodice hodnocení výsledků VaVaI.
- Návrh pravidel pro poskytování účelové podpory na specifický vysokoškolský výzkum podle zákona o podpoře VaVaI.

Prezentace hlavních bodů Reformy výzkumu, vývoje a inovací v médiích.

Ve zpravodajství TV Nova (23.6.2009), ve zpravodajství ČRo Pardubice (1.7.2009), Rozhlasová diskuse s předsedou AVČR v ČRo Leonardo (5.8.2009), diskuse s představiteli fóra „Věda žije“, ČRo Radioforum (25.8.2009).

245. zasedání Rady pro výzkum, vývoj a inovace, Praha 11.9.2009.

- Schválen návrh změn Statutu Rady.
- Odsouhlasen návrh změn Statutu GAČR.
- Schválen návrh pětičlenného Předsednictva TA ČR.
- Národní cena vlády Česká hlava 2009 a Cena předsedy Rady 2009.
- Projekt přípravy Metodiky hodnocení výsledků výzkumných organizací a výsledků ukončených programů v roce 2010.
- Informace o diskusi u Kulatého stolu premiéra o budoucnosti českého VaV, který se konal 31.8.2009.

Jednání se zástupci programu Sciex-NMS^{ch} (Scientific exchange between the new member states of the EU and Switzerland), Prof. Louis Schlapbach a Johanna Ziberi, Pardubice 11.9.2009.

Jednání se týkalo první výzvy pro předkládání žádostí o stipendia, která byla vyhlášena dne 21.9.2009. Podrobnější informace byly podány na 102. zasedání Pléna ČR (J. Málek) a lze je nalézt též na adrese www.naep.cz.

Kulatý stůl o financování vědy v ČR v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR organizovaný 1. místopředsedkyní KDU-ČSL, Praha 22.9.2009.

Jednání se týkalo širší problematiky spojené s novelou zákona 130/2002 Sb. o podpoře výzkumu, vývoje a inovací z veřejných zdrojů, používané Metodiky hodnocení výsledků VaVaI a souvisejících dopadů do financování jednotlivých rozpočtových kapitol, zvláště pak AV ČR (za ČR se na návrh Předsednictva ČR zúčastnili místopředsedové ČR V. Hampl, V. Havlíček a J. Málek).

Konference “10 let soukromého vysokého školství v ČR”, Praha 23.9.2009.

Konferenci pořádala Vysoká škola finanční a správní, o.p.s., Univerzita Jana Amose Komenského Praha, s.r.o., a Vysoká škola podnikání, a.s., za podpory MŠMT, ČR a RVŠ.

Setkání Svatého otce s akademickým světem, Pražský hrad 27.9.2009.

Setkání ve Vladislavském sále Pražského hradu organizovaného Univerzitou Karlovou v Praze a Českou biskupskou konferencí se zúčastnili zástupci jednotlivých akademických obcí českých vysokých škol a celé Předsednictvo ČR. Setkání předcházelo slavnostní shromáždění konané u příležitosti státní návštěvy Jeho Svatosti Benedikta XVI. v ČR dne 26.9.2009 ve Španělském sále Pražského hradu, na které byli prezidentem republiky pozváni též rektori vysokých škol.

Slavnostní zahájení akademického roku 2009/2010 českých vysokých škol pořádané péčí Vysoké školy báňské – Technické univerzity v Ostrava, 30.9.2009.

Slavnostní zahájení akademického roku proběhlo za účasti předsedy vlády ČR, náměstka ministryně školství, mládeže a tělovýchovy pro výzkum a vysoké školství, rektorů českých vysokých škol a dalších čestných hostů. Toto slavnostní shromáždění se konalo podruhé mimo Prahu. S projevy vystoupili, premiér, náměstek ministryně školství, místopředseda ČR a za průmysl promluvil generální ředitel Třineckých železáren.

Zasedání Rady Evropské univerzitní asociace, Giessen 8.10.2009.

Za ČR se zasedání zúčastnili místopředseda ČR pro vnější záležitosti rektor J. Málek a tajemnice ČR M. Fojtíková. Jedním z hlavních projednávaných bodů byla diskuse o nezbytnosti ustavit pracovní skupinu, která by doporučila vhodný systém externího hodnocení univerzit (university ranking).

246. zasedání Rady pro výzkum, vývoj a inovace, Praha 9.10.2009.

- Souhlas s předložením návrhu Statutu TA ČR do mezirezortního připomínkového řízení.
- Schválení materiálu Analýza stavu výzkumu, vývoje a inovací a jejich srovnání se zahraničím 2009 a odeslání materiálu do mezirezortního připomínkového řízení.
- Zprávy o činnosti RVVI, poradních orgánů, a GA ČR za rok 2009.
- Schválení materiálu s názvem Projekt přípravy Metodiky hodnocení výsledků výzkumných organizací a výsledků ukončených programů v roce 2010.
- Připomínka AV ČR k názvu Rady.

FORUM 2000 „Democracy and Freedom in a Multipolar World“, Praha, 11.10.2009.

Posláním Fóra 2000 (Václav Havel, Yohei Sasakawa, Elie Wiesel) je identifikovat klíčové problémy, jimž čelí civilizace, a v globální diskusi nalézat cesty, jak předcházet eskalaci konfliktů; podporovat rozvoj demokracie v doposud nedemokratických zemích; podporovat rozvoj občanské společnosti, respekt k lidským právům, toleranci k církevním, kulturním a etnickým hodnotám v rozvíjejících se demokraciích.

Jednání zástupců ČR s experty OECD, kteří navštívili ČR v souvislosti s posouzením návrhu a průběhu reformy terciárního vzdělávání, Praha 14.10.2009.

Tohoto jednání, které se týkalo jednak návrhu reformy terciárního vzdělávání, ale i konkrétních zkušeností se systémem organizace a řízení současných vysokoškolských institucí se za ČR zúčastnili rektori P. Fiala, V. Hampl, J. Málek a K. Rais.

Mezinárodní konference „White paper and beyond: Tertiary Education Reform in the Czech Republic“, Praha 16.-17.10.2009.

Na této konferenci bylo prezentováno stanovisko ČKR k Bílé knize terciárního vzdělávání (J. Málek – příslušný dokument byl členům ČKR rozeslán dne 22.10.2009). Následující den, tj. 17.10.2009, reprezentoval ČKR na téže konferenci v závěrečném diskusním panelu nazvaném „Panel and moderated general discussion on higher education reforms in the Czech Republic and other East-Central European countries“ místopředseda ČKR pro oblast tvůrčích činností rektor V. Hampl. Celé mezinárodní konference (16.-17.10.2009) se navíc zúčastnili následující členové Předsednictva ČKR, resp. členové ČKR, rektorky a rektori, resp. prorektori: V. Havlíček, J. Jünger, J. Kavka, J. Koubek, B. Šenkýřová. S detailním programem konference a prezentacemi všech účastníků je možno se blíže seznámit na internetové adrese: <http://www.reformy-msmt.cz/reforma-terciarniho-vzdelavani/international-conference>

Příprava Společného prohlášení ministryně školství, mládeže a tělovýchovy ČR a ministryně vysokého školství a výzkumu Francouzské republiky o doporučeném postupu pro vzájemné akademické uznávání kvalifikací v oblasti vysokého školství, Paříž 30.10.2009.

Český návrh prohlášení byl francouzské straně předložen v květnu 2009 jako protinávrh k předchozí variantě. Francouzská strana požadovala detailnější vysvětlení způsobu uznávání vysokoškolských diplomů a zejména pak systém inženýrského vzdělávání v ČR. Z tohoto důvodu byl ze strany MŠMT vyžádán zástupce ČKR (J. Málek). Jednání bylo úspěšné a po dopřesnění drobných formulačních změn bude Prohlášení připraveno k podpisu obou stran.

III. Kulatý stůl o financování výzkumu a vývoje v ČR, Praha 3.11.2009.

Tento pracovní kulatý stůl byl svolán na základě iniciativy místopředsedů RVVI po projednání s premiérem a předsedou RVVI J. Fischerem, který schválil jak složení účastníků, tak materiál „Návrh na pokračování v jednáních o změně struktury a financování VaVaI formou pracovních kulatých stolů“. Místopředseda ČKR J. Málek se tohoto jednání zúčastnil na žádost předsedy ČKR. Podkladové materiály byly zpracovány Technologickým centrem AV ČR.

Mezinárodní konference "Organization and Management of Modern University", Portorož, 6.11.2009.

Konference se konala péčí Slovinské konference rektorů. Za ČKR se na pozvání Slovinské konference rektorů zúčastnili místopředseda ČKR pro vnější záležitosti rektor J. Málek a tajemnice ČKR M. Fojtíková. Konference byla vyvolána potřebou prezentovat veřejně a diskutovat návrh zákona o vysokých školách, který zpracovává Slovinská konference rektorů. Všechny prezentace, které na konferenci odezněly, byly prostřednictvím Kanceláře ČKR zaslány všem členům ČKR. Na konferenci byli přítomni zástupci rektorských konferencí z okolních zemí (kromě ČR, též Rakouska a Itálie). Diskuse k předloženým návrhům zákona o vysokých školách ve Slovinsku byla velmi zajímavá a podnětná. Užitečný byl též pohled a zkušenosti z okolních zemí. S obzvláště zajímavými prezentacemi vystoupili Prof. Michael Daxner, Prof. Alois Kralj a a Prof. Wolfgang Schutz.

Discussion on joint programming, Paříž, 25.11.2009.

Na diskusní den, který pořádá Francouzská konference rektorů, byl zván předseda ČKR rektor P. Fiala, který se akce nemohl zúčastnit. Zastupoval ho rektor J. Koubek.

247. zasedání Rady pro výzkum, vývoj a inovace, Praha 13.11.2009.

- Principy přípravy návrhu výdajů státního rozpočtu na výzkum, vývoj a inovace pro rok 2011 a střednědobého výhledu na léta 2012 a 2013.
- Souhlas s výzvou k podávání návrhů na členy Vědecké rady GA ČR a Výzkumné rady TA ČR.
- Schválení předloženého materiálu k rozvoji Evropského výzkumného prostoru a vyjádření

RVVI pro přípravu závěrů Rady pro konkurenceschopnost.

- Vyslovení souhlasu s vypořádáním mezirezortního připomínkového řízení k Analýze VVaI 2009.
- Přes jednoznačný nesouhlas zástupců ČKR bylo rozhodnuto o vyřazení 72 275 výsledků z hodnocení 2009.

Konference České fórum pro výzkum, vývoj a inovace 2009, Praha, 10.12.2009.

Tato konference byla pořádána v rámci individuálního projektu národního MŠMT „Mezinárodní audit výzkumu, vývoje a inovací v ČR a implementace jeho výsledků do strategických dokumentů“. Pozvané přednášky odborníků z Rakouska, Španělska, Holandska, Slovenska a ČR byly zaměřeny na problematiku financování a hodnocení výzkumných aktivit univerzit a ostatních institucí.

248. zasedání Rady pro výzkum, vývoj a inovace, Praha 11.12.2009.

- Schválení směrnice Rady k přípravě návrhu výdajů státního rozpočtu na výzkum, vývoj a inovace na rok 2011 s výhledem na roky 2012 a 2013.
- Na základě pozměňovacího návrhu J. Málka a P. Fialy Rada rozhodla ve věci revokace svého předchozího usnesení z 247. zasedání RVVI tak, že mění znění původního usnesení „Rada rozhodla na základě výše uvedených zákonných důvodů o vyřazení všech předmětných výsledků, tj. bude dodatečně vyřazeno celkem 72 275 výsledků z Hodnocení 2009“ na nové znění „Rada rozhodla o vyřazení pouze těch výsledků z Hodnocení 2009, které nelze spolehlivě verifikovat na základě mezinárodně a národně uznávaných databází určených Metodikou hodnocení 2009“, a ukládá sekretariátu Rady (a) zveřejnit informaci o změně svého rozhodnutí na www.vyzkum.cz, (b) změny promítnout do Hodnocení výsledků výzkumu a vývoje v roce 2009 v průběhu Třetí etapy hodnocení výsledků.

Záležitosti legislativní a organizační

Předsednictvo ČKR zaujalo stanovisko k pozměňovacím návrhům směřujícím ke změně některých ustanovení zákona o vysokých školách prostřednictvím novelizace zákona o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků. V něm vyjadřuje zásadní nesouhlas s tím, aby návrhy představující zásadní zásah do úpravy vysokoškolské vzdělávací činnosti a do pracovněprávních vztahů na vysokých školách byly projednávány bez jakékoli konzultace s reprezentací vysokých škol, tedy bez možnosti vysokých škol být slyšeny v této věci v legislativním procesu a upozornit na dopady, které nová zákonná úprava může mít. Předsednictvo ČKR hodnotilo negativně zejména návrh nové úpravy pracovních poměrů akademických pracovníků a požádalo Poslaneckou sněmovnu Parlamentu ČR, aby uvedené pozměňovací návrhy v rámci jednání o návrhu novely zákona o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků neschválilo (viz stanovisko Předsednictva ČKR z jeho 88. zasedání).

Plénium ČKR schválilo Výroční zprávu o činnosti ČKR za rok 2008, zprávu o provedené revizi hospodaření ČKR v roce 2008, pravidla úhrady provozních nákladů ČKR pro rok 2009 a rozpočet ČKR na rok 2009 (viz usnesení 99. zasedání Pléna ČKR).

Plénium ČKR požádalo členy vlády a poslance Parlamentu České republiky, aby legislativní změny, které se dotýkají vysokých škol, byly vždy důsledně předem projednány s reprezentací vysokých škol. V této souvislosti zásadně odmítlo pozměňovací návrh novelizace zákona 130/2002 Sb., který měl upravit pracovněprávní vztahy akademických pracovníků podle

zákona číslo 111/1998 Sb. ve znění pozdějších předpisů, a způsob, kterým byl tento návrh projednán (viz usnesení 99. zasedání Pléna ČKR).

Předsednictvo ČKR se zúčastnilo několika jednání k přípravě věcného záměru zákona o terciárním vzdělávání, organizovaných MŠMT.

Plénium ČKR se vyjádřilo k nedostatečně definovaným důvodům a cílům připravované reformy terciárního vzdělávání. Nepovažovalo za možné, aby zásadní reforma terciárního vzdělávání byla uskutečněna podle zveřejněného časového harmonogramu, který neumožňoval kvalitní a seriózní diskusi s akademickou komunitou (viz usnesení 99. zasedání Pléna ČKR).

Plénium ČKR uvítalo odklad termínu předložení věcného záměru zákona o terciárním vzdělávání, což mělo umožnit důkladnější veřejnou diskusi (viz usnesení 100. zasedání Pléna ČKR).

Česká konference rektorů deklarovala svůj záměr uplatňovat zásadní roli v předpokládané budoucí otevřené diskusi o principech reformy terciárního vzdělávání v České republice (viz usnesení 102. zasedání Pléna ČKR). Předsednictvo České konference rektorů vyjádřilo své rozhořčení a politování nad situací na Právnické fakultě Západočeské univerzity v Plzni a na Ústavu státu a práva Akademie věd ČR, která poškozuje dobré jméno akademické obce České republiky. Naléhavě požádalo orgány Západočeské univerzity v Plzni, Akreditační komisi a Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy o urychlené zjednání nápravy při využití všech prostředků, které poskytují zákony České republiky. Přitom upozornilo, že tento odsouzeníhodný případ ovšem nelze zneužívat ve prospěch snah o omezení samosprávy veřejných vysokých škol ani k jiným politickým cílům. Předsednictvo ČKR konstatovalo, že vyšetřování této aféry přísluší akademickým orgánům, příslušným orgánům státní správy a orgánům činným v trestním řízení (viz stanovisko Předsednictva ČKR z 13. října 2009).

Předsednictvo ČKR vydalo prohlášení k situaci na Fakultě právnické Západočeské univerzity v Plzni. V něm Předsednictvo ČKR sdílí znepokojení veřejnosti nad vzniklou situací, považuje za nezbytné, aby byly bezodkladně uplatněny všechny možnosti řešení (v souladu s prohlášením Předsednictva ČKR ze 13. října 2009), které akademickým orgánům a Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy poskytuje zákon o vysokých školách a jež vycházejí z principu autonomie a samosprávnosti vysokých škol.

Plénium ČKR vyjádřilo přesvědčení, že současné nastavení systému terciárního vzdělávání v České republice umožňuje efektivní řešení politováníhodné situace (vzniklé na Fakultě právnické Západočeské univerzity v Plzni), která nenastala v důsledku selhání systému, ale na základě nesprávného jednání jednotlivců. Současně důrazně odmítlo politizování tohoto případu (viz usnesení 103. zasedání Pléna ČKR).

Předsednictvo České konference rektorů přijalo stanovisko k návrhu poslanců Ivana Ohlídala, Pavla Vanouška, Petra Hájka, Bohuslava Sobotky a Hany Orgoníkové na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje), ve znění pozdějších předpisů (tisk č. 991). Předsednictvo ČKR vyjádřilo nesouhlas ČKR s tímto návrhem a projevilo zásadní nesouhlas s tím, aby byl tento návrh projednáván ve stavu legislativní nouze. ČKR vyjádřila hluboké politování nad tím, že tento návrh byl podán bez jakékoliv konzultace s představiteli vysokých škol, jejichž činnost a financování je návrhem zásadně dotčena. ČKR konstatovala, že současné znění zákona č. 130/2002 Sb. je výsledkem konsensu mezi všemi relevantními aktéry a současné problémy při veřejném finan-

cování vědy a výzkumu jsou výsledkem konkrétní aplikace tohoto zákona, nikoliv jeho znění. ČKR upozornila, že přijetí tohoto návrhu by snížilo transparentnost veřejného financování vědy a výzkumu a zásadně znejistilo postavení všech výzkumných organizací, včetně vysokých škol (viz stanovisko Předsednictva ČKR z 15.12.2009).

Počet členů ČKR v roce 2009 se oproti konci roku 2008 nezměnil. ČKR měla po celý rok 47 členů (26 rektorů veřejných vysokých škol, 2 rektori státních vysokých škol, 19 rektorů soukromých vysokých škol). Výběrové řízení na obsazení uvolněného pracovního místa asistenta/asistentky Kanceláře ČKR, které se uskutečnilo ve druhé polovině roku 2009, bylo úspěšné a od 15. října 2009 je Kancelář ČKR obsazena dvěma pracovníky – tajemnice ČKR a asistentka Kanceláře ČKR.